

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ
ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО СЛИВЕН

гр. Сливен ул.Орешак № 15-А

☎ 044 /62 27 42

факс ☎ 044/ 66 25 28

АНАЛИЗ

Екологични стойности на територията на ТП „ДГС Сливен” и извън нея, които могат да бъдат засегнати от извършваните горскостопански дейности (Индикатор 6.1.1)

1. ЕКОСИСТЕМНИ ФУНКЦИИ

Екосистемна функция - съществуват четири групи екосистемни процеси, които са фундаментални за всички сухоземни екосистеми:

Поток на енергията - стопанските дейности в горските екосистеми повлияват потока на енергия на всички нива на трофичната верига, но най-голямо въздействие имат върху първото ниво, а именно продуцентите (дърветата). В тази връзка, поради естеството на горското стопанство не могат да бъдат формулирани специфични значими рискове от горскостопански дейности и мерки за опазване.

Кръговрат на водата - постоянният процес на валежи, транспирация, изпарение и отток чрез повърхностни и подпочвени води се нарича кръговрат на водата.

Горскостопанските дейности могат да повлияят директно и индиректно върху следните компоненти:

транспирация – чрез промени в общата листна повърхност (склопеност) и видовия състав (някои дървесни видове транспират повече вода от други); изпарение – в зависимост от интензивността на валежа, структурата и видовия състав на гората до около 40 процента от валежите може да се задържат от склопа на гората и да се изпарят обратно в атмосферата. Чрез регулиране на структурата и видовия състав на насажденията може да променя функционалността на една гора по отношение на нейната водозадържащата или водоайна роля; отток – горските екосистеми намаляват и регулират повърхностния отток и трансформират значителна част от него в подпочвен. Ефективността на този процес зависи най-вече от структурата на гората. Горскостопанските дейности могат да доведат до увеличаване на повърхностния отток основно чрез намаляване на склопеността (на ниво насаждение) и/или лесистостта (на ниво ландшафт) и увеличаване на площта на горските пътища.

Потенциални рискове при прилагане на горскостопански дейности:

- увеличаване на повърхностния воден отток
- намаляване на повърхностния и подпочвен воден отток

Мерки за превенция и опазване:

▪ С предимство да се използват лесовъдски системи, основани на дългосрочни възобновителни сечи. В териториите с наклон по-голям от 15 градуса да не се прилагат краткосрочно-постепенни и голи сечи.

▪ Да не се подменя местна широколистна растителност с иглолистни култури.

▪ Пълнотата на насажденията във водосбора да не намалява под 0.5, но и да не е по-висока от 0.8, тъй като се увеличава процента на евапотранспирация.

Кръговрат на веществата - горскостопанските дейности влияят на този кръговрат основно чрез промяна на светлинния, топлинния и влажностния режим в повърхностния почвен слой и мъртвата горска покривка, както и изнасяне и/или преразпределяне на дървесна биомаса в горските екосистеми.

Потенциални рискове при прилагане на горскостопански дейности:

- изнасяне и/или преразпределяне на дървесна биомаса в насажденията

Мерки за превенция и опазване:

- Клони и остатъци от сечта, както и стъбла (стоящи или лежащи) без или с ниска търговска стойност се оставят в насажденията като мъртва дървесина;
- Препоръчително е клоните и остатъците от сечта да не се събират на купчини, а да се разхвърлят равномерно на територията на сечището.

Динамика на съобществата (сукцесии) - горското стопанство е основният фактор, който генерира промяна на структурата и динамиката на съобществата на стопанисваните гори.

Потенциални рискове при прилагане на горскостопански дейности:

- Негативни промени във видовия състав на насажденията в резултат от неправилни лесовъдски дейности;
- Нарушаване на баланса в структурата на популациите на видове от стопански интерес в резултат от ловни дейности и браконьерство (недостатъчна превенция и контрол).

Мерки за превенция и опазване:

- Прилаганите лесовъдски мероприятия да се съобразяват с естествената динамика на горските екосистеми и сукцесионните процеси;
- Залесявания основно с местни дървесни видове адаптирани за съответните месторастения;
- Поддържане на баланса в структурата на популациите от ловни видове.

2. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ

Горскостопанските дейности са един от най-значимите фактори, които променят естествените модели на биологичното разнообразие в горските екосистеми. Като цяло те могат да окажат въздействие върху четири основни аспекта: обща площ на горите (лесистост); пространствено разпределение на оставащата залесена територия; структура на гората; видов състав и численост на популациите.

Потенциални рискове при прилагане на горскостопански дейности:

- Създаване на едновъзрастни насаждения с равномерна структура на големи площи;
- Прилагане на краткосрочно-постепенни сечи на големи площи;
- Премахване на ключови екологични елементи, като лежаща и стояща мъртва дървесина, единични и групи биотопни дървета и др.;
- Нарушаване на местообитания на редки и застрашени видове;
- Негативни промени във видовия състав на съобществата и числеността на популациите в резултат от неправилни лесовъдски дейности и/или преексплоатация.
- Негативни въздействия върху негорски екосистеми (водни, влажни зони, ливадни, степни и др.).

Мерки за превенция и опазване:

- Изпълнение на релевантните изисквания на Принципи 6, 9 и 10 от Националния FSC стандарт на България и мерките за опазване на идентифицираните редки и застрашени видове и екосистеми, включени в докладите за Гори с висока консервационна стойност (категории ГВКС 1, 2 и 3);

3. ВОДНИ РЕСУРСИ

Горскостопанските дейности могат да окажат значими въздействия върху водните ресурси чрез промени в структурата и видовия състав на горите във водосборите, развитие на горската инфраструктура, дърводобивните дейности и използването на химикали и торове, включително горива и масла.

Потенциални рискове при прилагане на горскостопански дейности:

- Негативни промени в структурата и видовия състав на горите във водосборите и около водни тела, които намаляват вододайните и водоохранните функции на насажденията.
- Планиране и строеж на горска инфраструктура в чувствителни зони;
- Провеждане на дърводобивни дейности по начин и с технологии, които имат негативно въздействие върху водните ресурси;
- Използване на химикали и торове в близост до водни тела;

- Разливи на горива и масла, които могат да попаднат във водни тела.

Мерки за превенция и опазване:

▪ Изпълнение на релевантните изисквания на Принципи 6 и 10 от Националния FSC стандарт на България и мерките за опазване, включени в докладите за Гори с висока консервационна стойност (категории ГВКС 4.1 и 4.2);

4. ПОЧВИ

Потенциални рискове при прилагане на горскостопански дейности:

Налице са редица рискове за почвите от прилагането на горскостопански дейности като най-важни от практическа гледна точка са:

▪ Вкисляване. Преобладанието на иглолистните видове в състава на насажденията увеличава вероятността от вкисляване на почвите.

▪ Уплътняване. Най-голямо въздействие в този аспект оказват машините с които се извозва добитата дървесина.

▪ Ерозия. Горскостопански дейности, като строителство на горски пътища, извоз на дървесина и почвоподготовка са с най-висок риск за увеличаване на почвената ерозия.

Мерки за превенция и опазване:

▪ Клони и остатъци от сечта, както и стъбла да се оставят в насажденията като мъртва дървесина;

▪ В районите с преобладание на иглолистни гори се стимулира създаването на смесени иглолистно-широколистни гори където това е приложимо;

▪ Изпълнение на релевантните изисквания на Принцип 10 от Националния FSC стандарт на България и мерките за опазване, включени в докладите за Гори с висока консервационна стойност (категория ГВКС 4.3).

5. ЛАНДШАФТНА СТОЙНОСТ

Потенциални рискове с практическо значение при прилагане на горскостопански дейности:

▪ Значимо намаляване на естетическата стойност на ландшафта при провеждане на горскостопански дейности.

Мерки за превенция и опазване:

▪ Горскостопанските мероприятия се планират и провеждат след предварителна оценка на въздействието им върху естетическата стойност на съответния ландшафт и обекти/маршрути от значение за туризма и рекреацията и за културната, религиозна и етническа идентичност на местните общности. При оценката трябва да се вземат предвид и особеностите на релефа;

▪ В горски територии, които са видими за или се посещават от значителен брой хора и в които е планирано провеждане на възобновителни сечи, приоритетно се прилагат дългосрочни възобновителни сечи;

▪ При необходимост от провеждане на възобновителни и отгледни сечи в насаждения покрай републиканската пътна мрежа, туристически маршрути и обекти, места за рекреация, културни забележителности, религиозни обекти и др., с цел смекчаване на визуалния ефект от сечта се оставя защитна ивица с минимална ширина 20 метра, в която не се провеждат сечи или ти са с минимална интензивност.

▪ Изпълнение на мерките за опазване, включени в докладите за Гори с висока консервационна стойност (категория ГВКС 6).

Изготвил:.....

/Стамен Йорданов/

